



## Програма «Горизонт Європа» – флагманська програма ЄС з досліджень та інновацій

**Владислав МИХАЙЛЕНКО,**  
доктор філософії з екології,  
головний спеціаліст відділу «Офіс Горизонт Європа в Україні»  
НФДУ

«Робоча програма «Горизонт Європа» на 2025 рік та гранти  
Національного фонду досліджень України – нові можливості для  
українських науковців та інноваторів»  
16-17 червня 2025 року, м. Чернівці

# Рамкова програма «Горизонт Європа» 2021-2027

- **найбільша програма** Європейського Союзу з фінансування науки та інновацій;
- продовження попередньої програми з досліджень та інновацій «Горизонт 2020»;
- бюджет Програми складає понад **95,5 млрд євро** (включаючи 5,4 млрд євро від Програми ЄС «Нове покоління Європи» для відновлення після кризи COVID-19)

## Мета Програми



сприяння розвитку наукової та технологічної досконалості ЄС



спільне подолання нових глобальних викликів, перехід на зелені та цифрові технології та цілі сталого розвитку



впровадження інновацій для підвищення конкурентоспроможності Європи

## Участь у Програмі

дозволяє використовувати європейські інструменти конкурсного фінансування та надання грантової підтримки

забезпечує умови для проведення спільних досліджень з країнами-членами ЄС

надає доступ до дослідницької інфраструктури країн-членів ЄС та сприяє розбудові матеріально-технічної бази в Україні

# ПРОГРАМА «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА»

## «ЄВРАТОМ»

### СПЕЦІАЛЬНА ПРОГРАМА «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОБОРОННИЙ ФОНД»

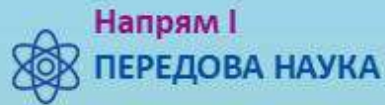
Особливий акцент на оборонні дослідження та розвиток

Дослідницькі дії

Діяльність з розвитку

### СПЕЦІАЛЬНА ПРОГРАМА РЕАЛІЗАЦІЇ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА» ТА ЄІТ\*

Акцент винятково на цивільні програми



Напрямок I  
ПЕРЕДОВА НАУКА



Напрямок II  
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА  
ЄВРОПЕЙСЬКА ПРОМИСЛОВА  
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ



Напрямок III  
ІННОВАЦІЙНА  
ЄВРОПА

Європейська  
дослідницька рада

Дії Марії  
Склодовської-Кюрі

Дослідницькі  
інфраструктури

Кластери

- Здоров'я
- Культура, креативність та інклюзивне суспільство
- Цивільна безпека для суспільства
- Цифровізація, промисловість та космос
- Клімат, енергетика та мобільність
- Продовольство, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство і навколишнє середовище

Об'єднаний дослідницький центр

Європейська  
інноваційна рада

Європейські  
інноваційні  
екосистеми

Європейський  
інститут інновацій і  
технологій\*

### РОЗШИРЕННЯ УЧАСТІ ТА ЗМІЦНЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОСТОРУ

Розширення участі та поширення  
передового досвіду

Реформування та вдосконалення європейської  
системи досліджень та інновацій

Ядерний синтез

Поділ ядра

Об'єднаний  
дослідницький  
центр

\*Європейський інститут інновацій і технологій (ЄІТ) не є частиною Спеціальної програми

# Рамкова програма ЄС «Горизонт Європа»

## 7,3 млрд євро

на 2025 рік для досліджень та інновацій

### Акцент у фінансуванні:

**8,8%** для тем, пов'язаних із біорізноманіттям

**35,0%** для тем, пов'язаних із змінами клімату

**36,0%** для тем, пов'язаних із цифровою діяльністю (**включно 1,6 млрд євро на розвиток ШІ**)

Програма включає **помітні зміни у бік конкурентоспроможності**, підтримуючи технології, критично важливі для **переходу** Європи до **чистої енергії та цифрових технологій**. Це включає фінансування, узгоджене із запропонованою Угодою про чисту промисловість, що **посилює амбіції ЄС щодо досягнення нульового рівня викидів**.



Стратегічні пріоритети Програми «Горизонт Європа» на 2025-2027 роки ([Стратегічний план на 2025-2027 роки](#))

# Структура та бюджет Програми «Горизонт Європа»

## Напрям І. Передова наука

25 млрд €

4.23 млрд €

Цей напрям спрямований на підтримку розвитку та поширення наукового передового досвіду, високоякісних знань, методологій і навичок, технологій і рішень для глобальних викликів, зосереджуючись насамперед на дослідженнях «знизу-вгору». Покликаний заохочувати і сприяти підготовці та мобільності дослідників, а також сприяти розвитку та доступу до дослідницьких інфраструктур світового рівня.

### Європейська дослідницька рада (ERC)

передові дослідження найкращих дослідників та їхніх команд

16 млрд €

2 710.22 млн €

### Дії Марії Склодовської-Кюрі (MSCA)

забезпечення дослідників новими знаннями та навичками

6.6 млрд €

1 148.55 млн €

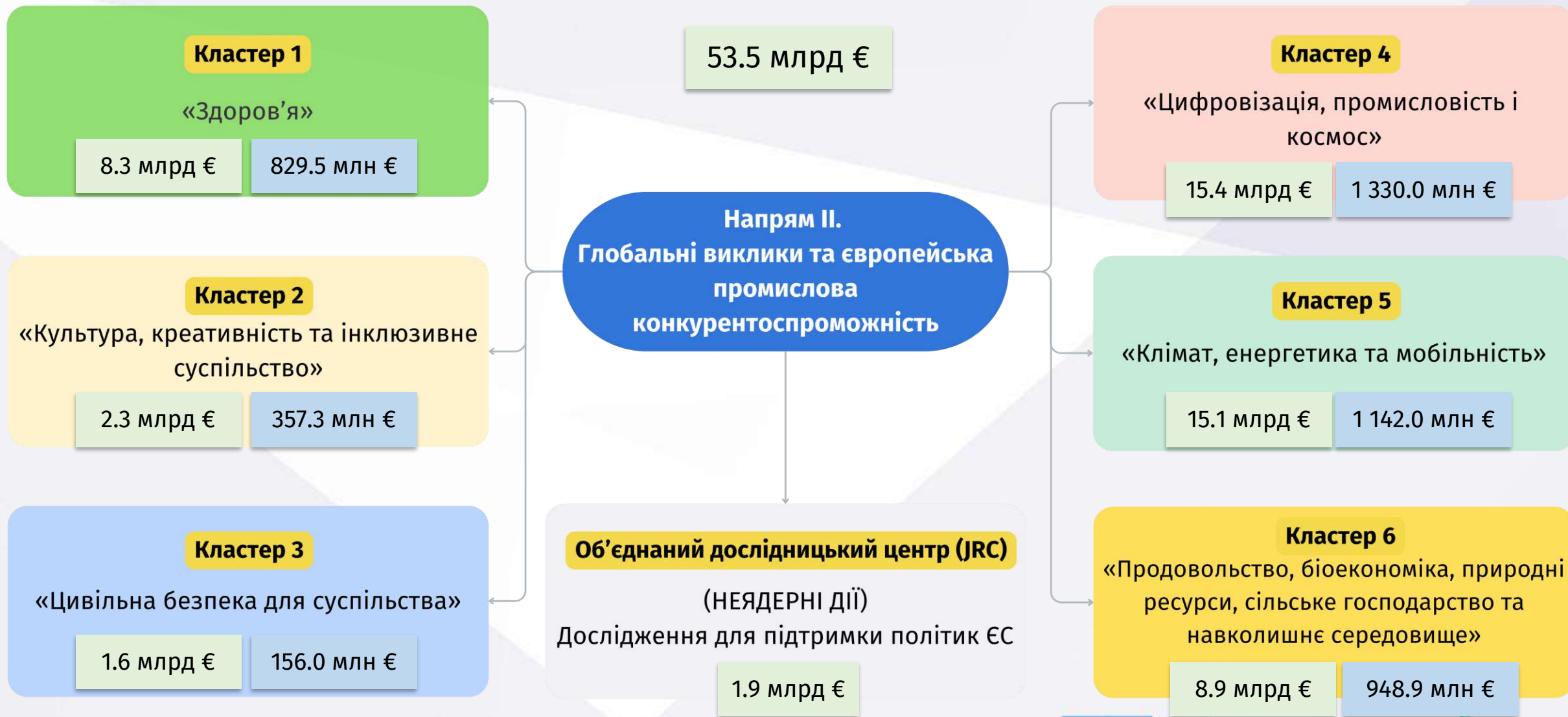
### Дослідницькі інфраструктури (RIIs)

інтегровані та взаємопов'язані дослідницькі інфраструктури світового рівня

2.4 млрд €

400.5 млн €

## Напрямок II. Глобальні виклики та європейська промислова конкурентоспроможність



Розвиток ключових технологій і рішень, що лежать в основі політики ЄС і Цілей сталого розвитку

## Напрямок III. Інноваційна Європа

13.6 млрд €

розширення масштабів проривних та ринкових інновацій;  
зміцнення та розвиток загального європейського інноваційного ландшафту

### Європейська інноваційна рада (EIC)

розширення масштабів проривних  
та ринкових інновацій

10 млрд €

1.4 млрд €

- ✓ **провідник (EIC Pathfinder)** – підтримка дослідницьких та високотехнологічних проєктів з високим ступенем наукової амбітності та ризику (3-4 млн €, TRL 1-4)
- ✓ **перехід (EIC Transition)** – підтримка становлення, перевірки технології в лабораторії та відповідному середовищі, розвиток бізнес-кейсу для майбутньої комерціалізації інновації (2,5 млн €, TRL 5-6)
- ✓ **акселератор (EIC Accelerator)** – підтримка стартапів та малих і середніх підприємств у розвитку та масштабуванні на нових ринках або на вже існуючих (2,5 млн €, TRL 5-8)
- ✓ **Платформа стратегічних технологій для Європи (EIC Strategic Technologies for Europe Platform, STEP)** – Scale Up (€300 мільйонів), яка надаватиме додаткові інвестиції у вигляді капіталовкладень для перспективних компаній, що розвивають інновації у критично важливих сферах. Це допоможе їм залучити більші приватні співінвестиції для подальшого масштабування бізнесу (інвестиції від €10 до €30 мільйонів) – **з 2025 року**

### Європейські інноваційні екосистеми (EIE)

0.6 млрд €

налагодження зв'язку з регіональними та національними  
суб'єктами інноваційної діяльності

94.5 млн €

### Європейський інститут інновацій та технологій (EIT)

3 млрд €

незалежний орган Європейського Союзу, створений у 2008 році з метою об'єднання організацій у сфері бізнесу, освіти та досліджень з ціллю знайти та комерціалізувати рішення для актуальних глобальних викликів

«Спільноти знань та інновацій» (KICs) – екосистема партнерств для глобальних викликів

[EIT Community Hub Ukraine](#) був запущений наприкінці 2023 року і працює над підтримкою українського бізнесу, підприємців та інноваторів, сприяючи їх доступу до європейської спільноти та мережі можливостей.

# Розширення участі та зміцнення європейського дослідницького простору (WIDERA)

3.4 млрд €

187.0 млн €

Мета – зменшення існуючої різниці між країнами-лідерами та країнами, які відстають у сфері досліджень і розробок, що дозволить рухатися в ЄС як єдине ціле.

## Розширення участі та поширення передового досвіду

можливості для модернізації дослідницьких та інноваційних систем, що дозволить ЄС рухатися вперед разом, відповідно до політичних цілей [Європейського дослідницького простору \(ERA\)](#).

2.96 млрд €

147 млн €

## Реформування та вдосконалення Європейської системи досліджень та інновацій

підсилення та доповнення політичних реформ на національному рівні шляхом розвитку політичних ініціатив на рівні ЄС, досліджень, нетворкінгу, партнерства, координації, збору даних, моніторингу та оцінки.

0.44 млрд €

44.0 млн €

# Європейський оборонний фонд (EDF)

8 млрд €

1.066 млрд €

сприяє співробітництву між компаніями та дослідницькими установами всіх розмірів і географічного походження у ЄС в галузі досліджень і розробок найсучасніших і оперативно сумісних оборонних технологій і обладнання

## Дослідницька та навчальна програма «Євратом» (2021-2025)

1,38 млрд €

Мета – дослідницька та навчальна діяльність для зниження ризиків у ядерній безпеці та захищеності, розробки безпечних ядерних технологій та оптимального радіаційного захисту

**Прямі дії** проводяться Об'єднаним дослідницьким центром Європейської комісії

532 млн €

**Непрямі дії** – це науково-дослідницька діяльність, що проводиться консорціумами, які складаються з декількох партнерів.

Розподіл бюджету в галузях:

- дослідження і розробки, пов'язані з термоядерним синтезом
- поділ ядра, безпека та радіаційний захист

583 млн €

266 млн €

UAEuratom – національний контактний пункт (НКП) в Україні.  
Це пункт підтримки та консультацій, який працює для української та європейської спільноти з досліджень, інновацій та освіти з метою об'єднання їх для спільної участі у програмі «Євратом».

# Місії ЄС Програми «Горизонт Європа»

Ініціативи, спрямовані на вирішення низки актуальних викликів, що постали перед сучасним суспільством



## Адаптація до зміни клімату

Підтримка 150 європейських регіонів та громад у досягненні стійкості до кліматичних змін



## Рак

Покращення якості життя понад 3 млн людей через співпрацю з Європейським планом перемоги над раком



## Відновлення водних ресурсів

Відновлення океанічних і водних екосистем



## Кліматично нейтральні та розумні міста

Розвиток 100 розумних та кліматично нейтральних міст



## Угода про ґрунти для Європи

100 живих лабораторій і маяків

Місія – це комплекс дій у різних дисциплінах, спрямованих на досягнення сміливої, надихаючої та вимірюваної мети протягом встановленого періоду. Місії поєднують нові форми управління та співпраці у сфері досліджень та інновацій, у тому числі шляхом залучення громадян.

# Посилення практик відкритої наукової діяльності

Інтеграція практик відкритої науки для покращення якості та ефективності науково-дослідницьких робіт та активного залучення суспільства

Є дві обов'язкові практики відкритої науки відповідно до Грантової угоди:

відкритий доступ до публікацій



доступ до дослідницьких даних\*



\* доступ до дослідницьких даних має відповідати принципам **«as open as possible, as closed as necessary»**. Це обов'язковий план управління даними та дотримання принципів **FAIR** (Findable, Accessible, Interoperable and Re-usable) «пошукова доступність», «доступність», «сумісність», «багаторазовість».

Крім того, є кілька рекомендованих практик, які слід враховувати, коли це доречно. Наприклад залучення всіх відповідних учасників (включно з громадянами), ранній відкритий обмін дослідженнями та результатами досліджень за межами публікацій, обмін даними досліджень і відкриті рецензування.

# Європейські партнерства у Програмі «Горизонт Європа»

Метою Європейських партнерств, створених у співпраці ЄС та асоційованих країн із приватним сектором, фондами та іншими зацікавленими сторонами, є вирішення глобальних проблем та модернізація промисловості.



Здоров'я



Цифровізація,  
промисловість і  
космос



Клімат,  
енергетика та  
мобільність



Продовольство,  
біоекономіка, природні  
ресурси, сільське  
господарство та  
навколишнє середовище



Партнерства за  
різними темами  
(міжсекторальні)

## Види партнерств:

### Спільно програмовані

Основою для співпраці в рамках цих партнерств є Меморандум про взаєморозуміння. Саме цей документ визначає цілі партнерства, зобов'язання обох сторін та структуру управління.

### Спільно фінансовані

Партнерство між ЄС та національними органами влади або спонсорами досліджень для спільного фінансування дослідницьких програм.

### Інституціоналізовані

Довгострокові програми між ЄС, країнами-членами та/або промисловістю, які потребують окремого законодавчого регулювання та мають власні організаційні структури.

## Участь України в Рамковій програмі «Горизонт Європа» у цифрах\*

Під час виконання Рамкової програми «Горизонт Європа» за 2021-2025 роки станом на **12.06.2025** було подано **2213 заявок** (0,43% від усіх заявок за Рамковою програмою «Горизонт Європа»), **підписано 218 грантових угод** (1,18% від усіх підписаних) отримано фінансування від ЄС на суму **60,89 млн євро** (0,13% від усього фінансування).

Загалом **213** українських організацій (0,73% від усіх організацій-учасниць) стали учасниками РП «Горизонт Європа».

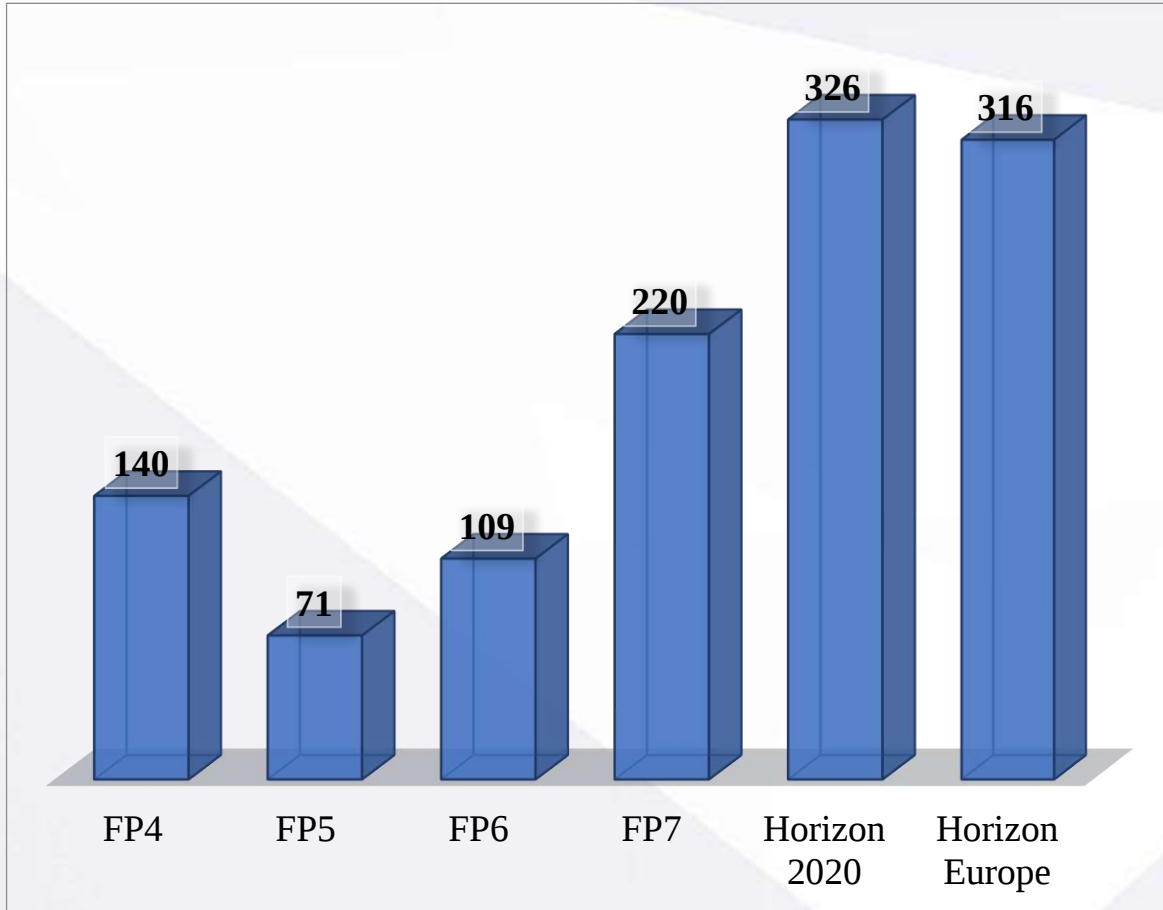
Відсоток успішних заявок в Україні за РП «Горизонт Європа» складає **13,9%**. Середній показник успішності країн-учасниць – **19,34%**.

Сьогодні Україна за обсягом отриманих коштів посідає **7-ме** місце та за участю у Програмі посідає **6-те** місце із 19 серед асоційованих країн-учасниць.

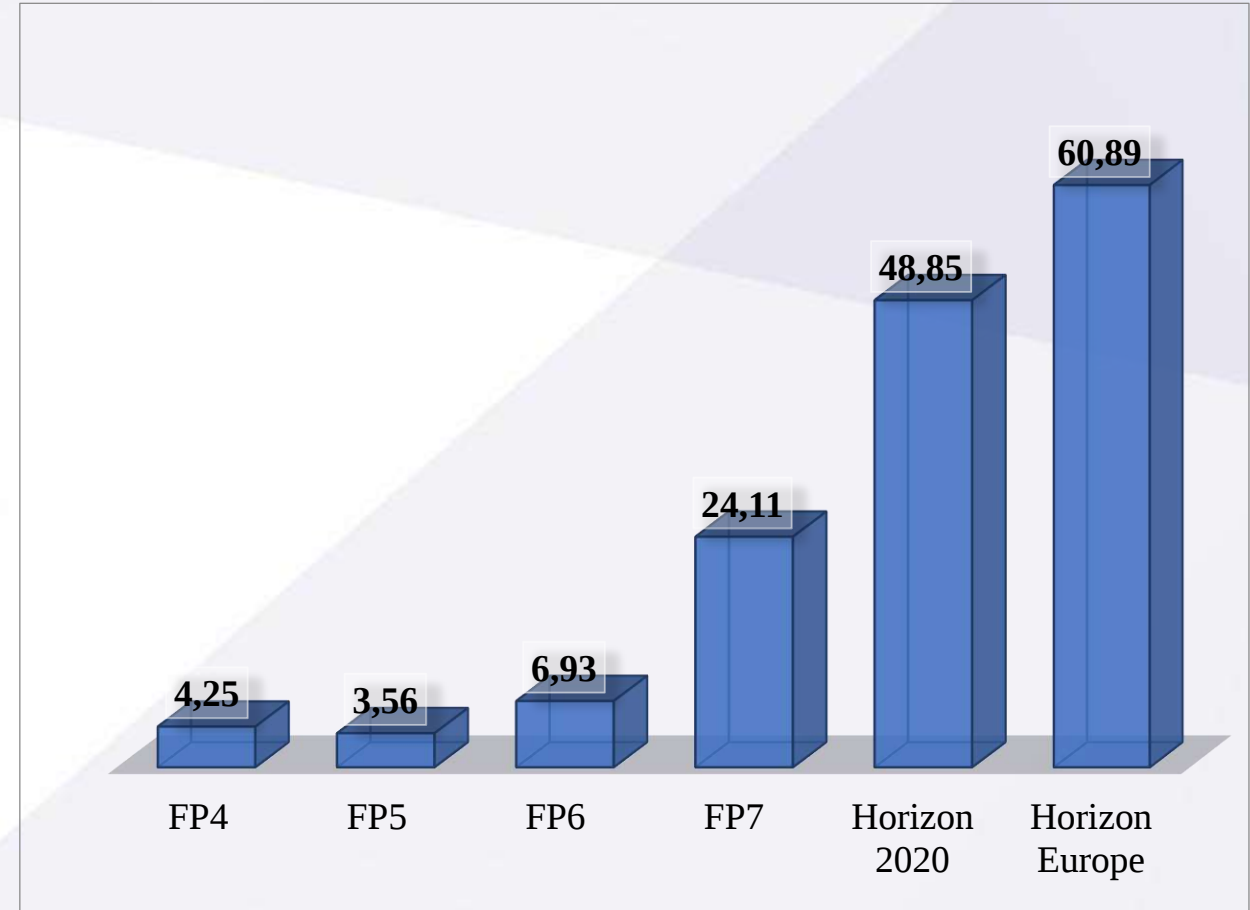
## Розподіл учасників за обсягом залучених коштів від ЄС (у відсотках)



## Учасники з України



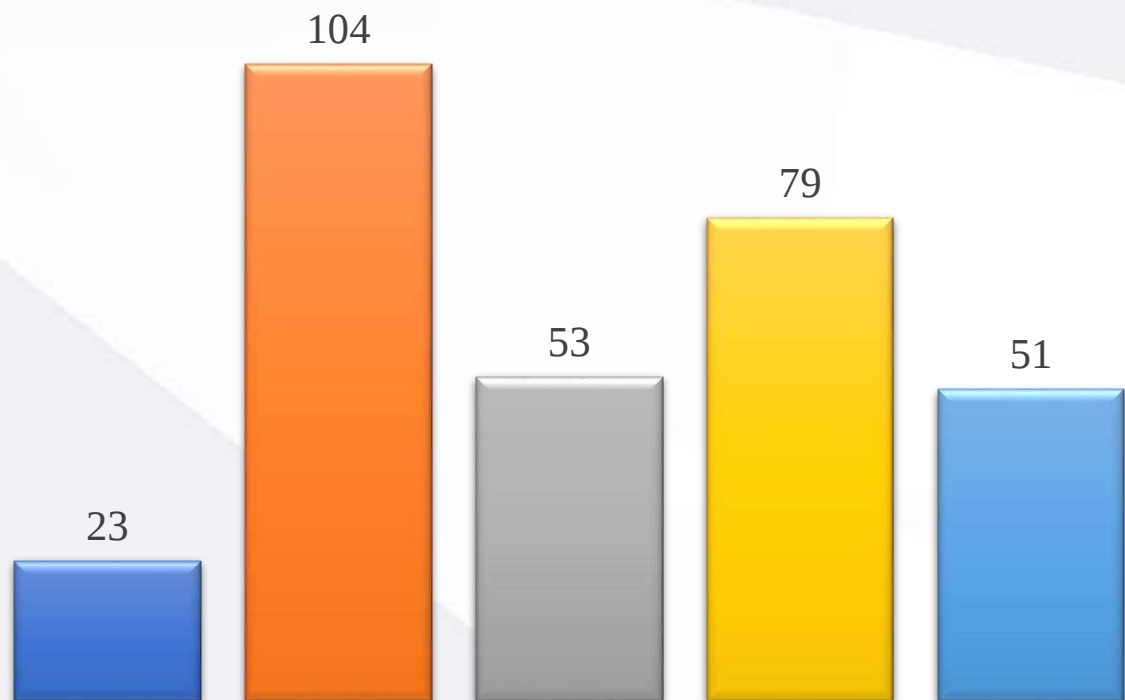
## Обсяг залученого фінансування ЄС, млн. євро



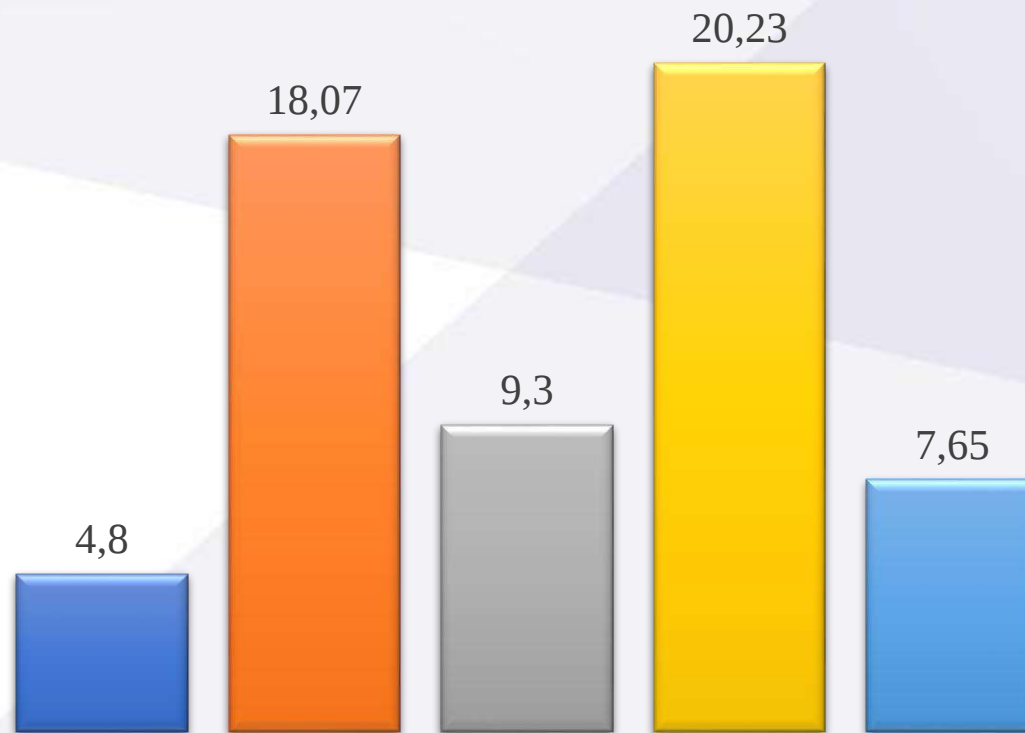
Сформовано за даними [Horizon Dashboard](#) станом на 12.06.2025

# УЧАСНИКИ З УКРАЇНИ У ПРОГРАМІ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА»

Кількість учасників

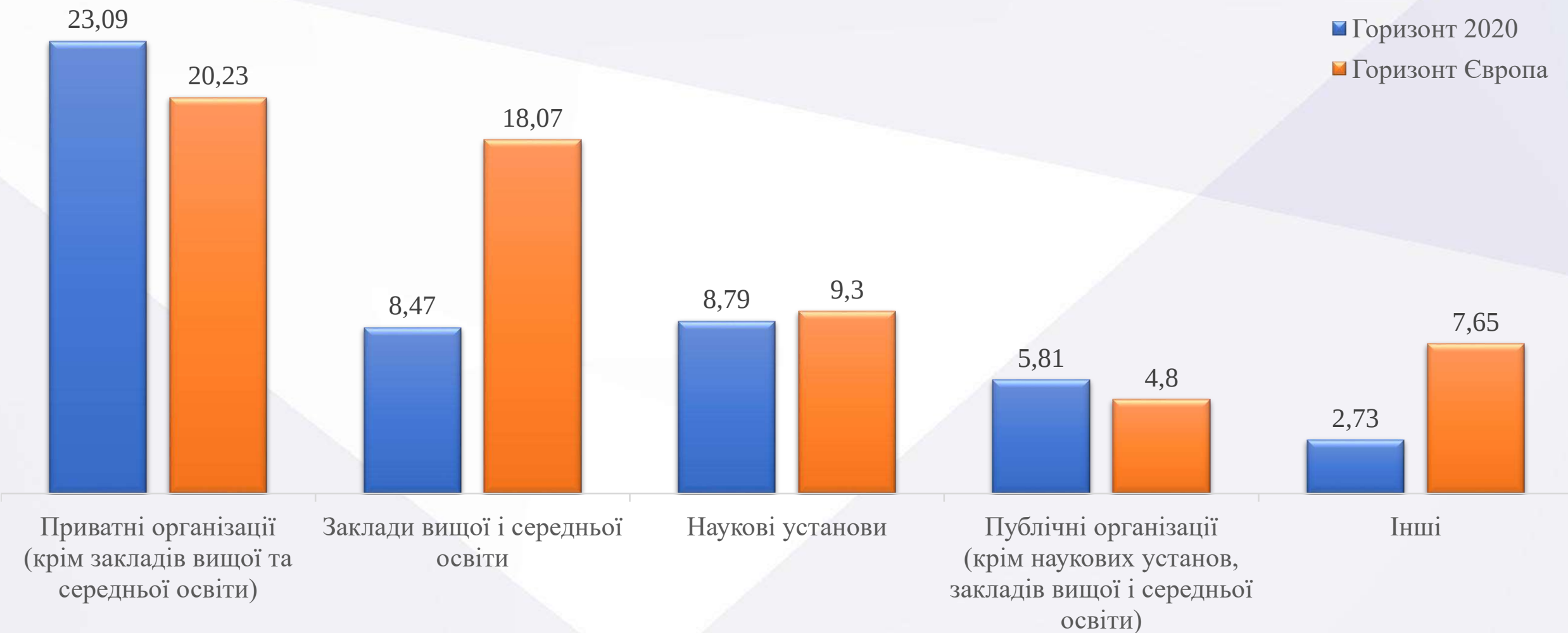


Обсяги залученого фінансування ЄС

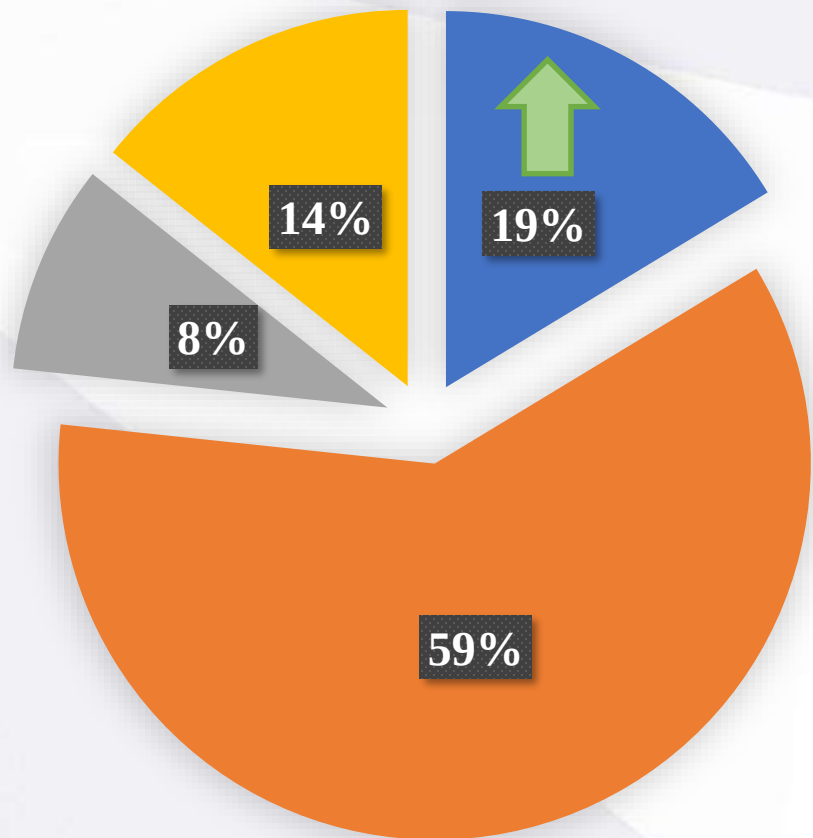


- публічні організації (крім наукових установ, закладів вищої і середньої освіти)
- заклади вищої і середньої освіти
- наукові установи
- приватні організації (крім закладів вищої та середньої освіти)
- інші

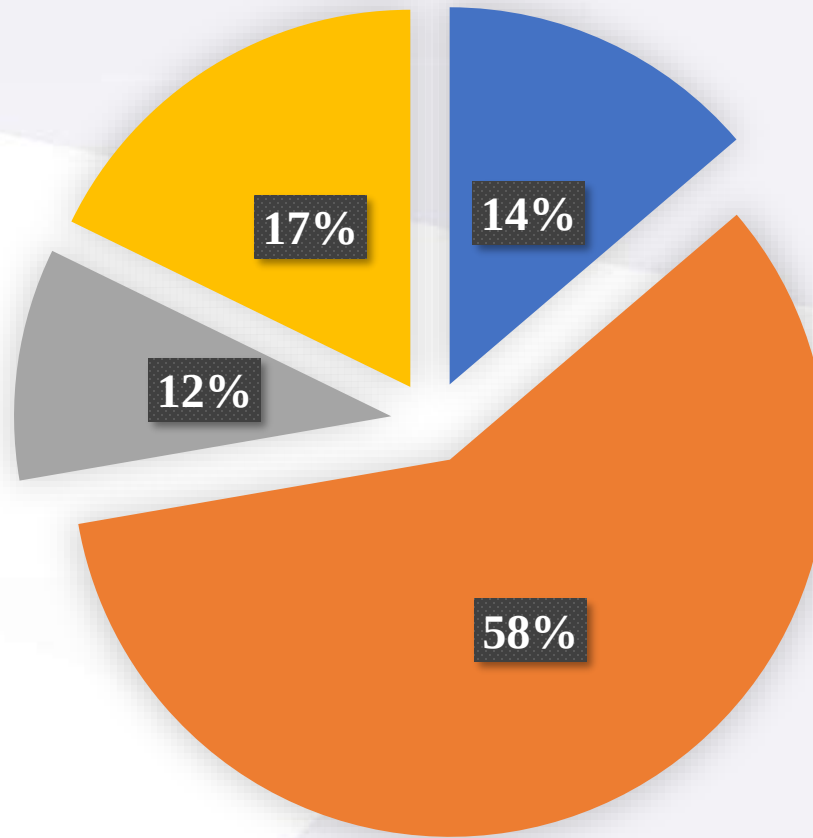
## Обсяги фінансування учасників з України у програмах «Горизонт 2020» та «Горизонт Європа»: порівняльний аналіз, млн євро



# Розподіл участі України за пріоритетними напрямками



За кількістю учасників



За обсягом залученого фінансування від ЄС

- Напрямок I «Передова наука»
- Напрямок II «Глобальні виклики та європейська промислова конкурентоспроможність»
- Напрямок III «Інноваційна Європа»
- «Розширення участі та зміцнення європейського дослідницького простору» (WIDERA)

Відсоток неунікальних учасників з України

Аналітика станом на 12.03.2025 за даними сайту [CORDIS](https://cordis.europa.eu/)



## ОФІС ГОРИЗОНТ ЄВРОПА в Україні

*Для отримання консультації щодо участі у Програмі «Горизонт Європа» надсилайте письмові запити на службову скриньку Офісу:*



[horizon-europe.org.ua](https://horizon-europe.org.ua)



[facebook.com/HEOinUA](https://facebook.com/HEOinUA)



[Linkedin.com/company/heo-in-ua](https://Linkedin.com/company/heo-in-ua)



[twitter.com/HEOinUA](https://twitter.com/HEOinUA)



[youtube.com/@HEO-in-UA](https://youtube.com/@HEO-in-UA)



[horizoneurope.info@nrfu.org.ua](mailto:horizoneurope.info@nrfu.org.ua)



01001, Київ, вул. Бориса Грінченка, 1



Детальну інформацію про актуальні конкурси можна знайти на нашому вебсайті

Фінансується Європейським Союзом. Висловлені погляди та думки належать виключно автору(ам) і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу чи Європейської Комісії. Ні Європейський Союз, ні орган, який надав фінансування, не можуть бути притягнуті до відповідальності за них.



Funded by  
the European Union

